

Aksjonsforskerne

- vil ha felles akademi og mer samarbeid

Mangfoldet dominerte da aksjonsforskere fra ulike kanter av verden møttes i Oslo i september. Hensikten med konferansen var da også å bygge nettverk på tvers av nasjonalitet, profesjon og faglig profil. Når tyske forskere vil samarbeide med norske forskere om å bidra til å styrke innovasjonstakten i tysk industri og næringsliv, er det ett eksempel på nye nettverk som ble dannet.

Tekst: Berit Kvam

Det er ved å legge til rette for innovasjon at nordiske land skal vinne konkurransen globalt. Men hva vil det si og hvordan kan det skje i praksis?

Aksjonsforskning handler om måter å legge til rette for innovasjon lokalt, i den enkelte virksomhet eller i en region.

- Betydningen av andre typer innovasjonsprosesser enn de teknologidrevne er undervurdert, hevder Øyvind Pålshaugen. Som forskningsleder ved Arbeidsforskningsinstituttet i Oslo og redaktør i tidsskriftet "International Journal of Action Research" var han en av aktørene på konferansen.

- Erfaring viser at innovasjon basert på lokal aktivitet gir bedre resultater enn sentral og teknologidrevet innovasjon. Det hjelper ikke å finne opp nye produkter hvis ingen har bruk for dem.

Eksempelene han viser til gjelder både tradisjonell industrivirksomhet og helse- og omsorgssektoren. For begge sektorer er nærhet til marked og bruker viktig i utviklingen av nye tjenester og tilbud. Det er de som jobber i feltet som kjenner pasientenes, kollegenes eller kundens behov. Da må de som representerer markedskontakt eller brukerkontakt være del av den organisatoriske prosessen. For eksempel når det

gjelder IKT og helse er brukerkontakt like viktig som teknologikunnskap i utviklingen av nye tjenester. Det samme prinsippet gjelder også for regional utvikling. Alle parter må medvirke i utviklingsprosessen for å finne frem til de gode løsningene.

- Velferdsstatens yrker er kunnskapsbasert. Hvis kunnskapen ikke er praksisbasert oppleves den som irrelevant. Utvikling av praksisbasert kunnskap for å skape ny innovativ og bedre praksis, er hovedhensikten i aksjonsbasert læring og aksjonsforskning, sier Øyvind Pålshaugen.

Når aksjonsforskere møtes for å lære av hverandre er det derfor ikke "best practice" som diskuteres, men hvordan man går frem for å utvikle gode organisatoriske løsninger for medvirkning og utvikling av nye tjenester og tilbud.

- Forskningsmetoden er basert på at fremgangsmåten og innovasjonsprosessene er mer interessante enn løsningene. Derfor blir det også mangfoldet som dominerer, fordi de gode løsningene må bestemmes lokalt, sier professor Øyvind Pålshaugen.

Et viktig tema og bakteppe for konferansen var å få aksjonsforskning høyere opp på den samfunns-

politiske og den forskningspolitiske agenda.

- Det produseres veldig mye kunnskap, men det er et stort underforbruk av den kunnskapen som produseres, det er en problematikk de fleste erfarne forskere er kjent med, sier Øyvind Pålshaugen.

I Norden er det en økende erkjennelse at denne typen forskning er nødvendig, men det er ikke i samme grad tilfellet i Europa ellers. Derfor er det ifølge arrangørene, viktig å samle kreftene for å få aksjonsforskning høyere på agendaen både nasjonalt og internasjonalt. Ikke minst å få hele bredden av forskning og metode inn i undervisningssystemene i utdanningsinstitusjonene.

Et av resultatene fra konferansen er at en rekke europeiske miljøet nå går sammen om å arbeide for å realisere tanken om et "Academy of Action Research".

Les mer:
International Action Research Conference: www.afi.no

Les mer:
International Journal of Action Research; volume 3, Issue 1+2, 2007